อนุสรณ์

25 มกราคม 2516

ณรงค์ นกแก้ว

25 มกราคม 2516

กราบขอบพระคุณ

นับตั้งแต่คุณพุรงค์ ได้ประสบอุบัติเหตุรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ๑ เดือนเต็มจนกระทั่งได้เสียชีวิตลง ดิฉันขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ตลอดจนท่านผู้ใหญ่ทั้งทางฝ่ายธนาคารแห่งประเทศไทยและโรงพิมพ์ธนบัตร ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือทุกด้าน ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังทรัพย์ และได้ช่วยให้ดิฉันได้เข้าทำงานเพื่อที่จะได้เลี้ยงดูลูกต่อไป นอกจากนี้ทางธนาคารยังรับผิดชอบเป็นเจ้าภาพโดยตลอด ซึ่งเริ่มตั้งแต่การบำเพ็ญกุศลตลอดเวลา ๗ วันและการฌาปนกิจศพจนลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณเพื่อนสนิท ตลอดจนเพื่อนร่วมงานที่ได้กรุณาบริจาคผิวหนังของท่านเอง เพื่อที่จะช่วยให้คุณพุรงค์ได้มีชีวิตรอด และทั้งได้เสียสละเงินจำนวนหนึ่งเพื่อมอบให้เป็นทุนการศึกษาของลูก ซึ่งเป็นการเสียสละที่ใหญ่หลวง เป็นการแสดงน้ำใจอันประเสริฐ ตลอดจนได้ช่วยกันเป็นเจ้าภาพมาตลอดด้วยความเหน็ดเหนื่อย พระคุณอันนี้ดิฉันและลูก ขอจดจำและระลึกถึงด้วยความขอบพระคุณยิ่งตลอดไปไม่มีวันลืมได้

ดิฉันและลูกขอกราบขอบพระคุณทุกท่าน ที่กรุณาให้เกียรติมาในงานวันฌาปนกิจศพของคุณพุรงค์ พ.ต.อ. (พิเศษ) ตระหนัก เทพวัลย์ และวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ที่ได้กรุณามอบเอกสารทางวิชาการฯ เรื่องอัคคีภัยให้ลงพิมพ์ ตลอดจนท่านที่ได้กรุณาเขียนคำไว้อาลัยเขียนเรื่อง และทุกท่านที่ได้มีส่วนจัดทำหนังสือนี้ ถ้ามีสิ่งใดที่ขาดตกบกพร่องประการใดกราบขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุพิน นกแก้ว

25 ม.ค. 15

ชาตะ ๒๑ ส.ค. ๒๔๘๔

มรณะ ๑๓ ก.ย. ๒๕๑๕

การที่ หมอพรงค์ นกแก้ว ได้ประสพอุบัติเหตุ
ขณะปฏิบัติงานในหน้าที่ และยังทำการช่วยเหลือป้องกัน
ทรัพย์สินของธนาคารต่อไป จนเป็นเหตุให้ตนได้รับบาด
เจ็บสาหัส และเสียแก่กรรมในเวลาต่อมานั้น เป็นการ
กระทำที่ควรแก่การสรรเสริญอย่างยิ่ง ทางฝ่ายธนาคาร
นั้น เพื่อเป็นการตอบแทนคุณงามความดีของ หมอพรงค์
นอกจากจะได้ให้การรักษาพยาบาลอย่างดีเยี่ยม ยังได้ให้
ความอุปการะจัดงานศพอย่างสมเกียรติ และให้การ
อุปการะทางการเงิน แก่ครอบครัวหมอพรงค์ตามควรแก่
กรณีด้วย การตอบแทนของธนาคารที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อเทียบ
กับความเสียสละของหมอพรงค์แล้ว นับว่าเป็นการเล็กน้อยเหลือ
เกิน

" <u>รักหน้าที่ยิ่งชีพ</u> " ที่หมอพรงค์ได้แสดงมาแล้ว
เป็นอนุสรณ์อันดีของผู้ตาย และหวังว่าจะเป็นตัวอย่างที่
พนักงานของธนาคารทุกระดับจะยึดถือไว้เป็นตัวอย่างต่อไป

ป๋วย อึ๊งภากรณ์

22 ม.ค. 2516

คำไว้อาลัย นายพุรงค์ นกแก้ว

เพื่อนพนักงานทุกคนที่โรงพิมพ์ธนบัตร ต่างก็มีความเศร้าสลดเป็นอย่างยิ่งที่ พุรงค์ นกแก้ว ต้องมาเสียชีวิตลงในขณะที่ยังหนุ่มแน่น และกำลังมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่

ความอาลัยอาวรณ์ของเพื่อนร่วมงานนี้ ได้เป็นที่ประ-จักษ์มาแล้วหลายครั้งหลายหน นับตั้งแต่วันที่ พุรงค์ ได้รับบาดเจ็บ ก็ได้มีเพื่อนร่วมงานไปเยี่ยมเยียนอยู่เป็นเนืองนิจ และเมื่อครั้งที่แพทย์ต้องการผิวหนังเพื่อการรักษาพยาบาล ก็ได้มีผู้บริจาคให้ด้วยความเสียสละ ไม่เห็นแก่ความเจ็บทรมานของตนเอง จนเป็นที่เลื่องลือและสรรเสริญของผู้ที่ได้มีโอกาสรู้เห็น และแม้กระทั่งจนวาระสุดท้าย ก็ยังมีพวกเพื่อน ๆ จำนวนมากเตรียมพร้อมที่จะอุทิศเลือดให้แก่ พุรงค์ อีก แต่บาดแผลที่ พุรงค์ ได้รับนั้นสาหัสรุนแรงเกินกว่าที่ความสามารถของแพทย์และความเสียสละเอาใจใส่ของญาติ และเพื่อนฝูงจะเยียวยาได้ พุรงค์ นกแก้ว จึงจำต้องจากพวกเราไปในที่สุด

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รำลึกถึงคุณงามความดีของ พุรงค์ นกแก้ว จึงได้อนุมัติให้โรงพิมพ์ธนบัตรจัดทำแผ่นโลหะจารึกข้อความเป็นอนุสรณ์แก่ พุรงค์ ไว้ที่เสาของอาคารโรง-พิมพ์ธนบัตรด้านหน้า มีข้อความดังนี้

อนุสรณ์

แด่ นายพุรงค์ นกแก้ว
ช่างเวร แผนกการกำลัง กองช่าง
ผู้ปฏิบัติหน้าที่ป้องกันผลประโยชน์ของธนาคารด้วยความกล้าหาญและเสียสละในขณะเกิดอุบัติเหตุ ที่อาคารศูนย์การกำลัง เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ จนตัวเองได้รับบาดเจ็บสาหัส และได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๕

ขอให้คุณงามความดีทั้งหลาย ที่เพื่อนพนักงานได้ร่วมกันกระทำมาแล้วนี้ จงช่วยดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของ พุรงค์ นกแก้ว ไปสู่ที่สุขในสัมปรายภพโน้นเทอญ

บุญเยี่ยม มีศุข

พรงค์ และ ครอบครัว

ดวงใจแม่

เล็กจากแม่ไปอย่างไม่มีวันที่จะกลับมาหาแม่อีก ทำให้จิตใจของแม่โทมนัสเป็นอย่างยิ่ง ด้วยความรัก อาลัยและสงสารลูกเหลือที่จะคณานับ แม่ยังนึกถึงสภาพของเล็กที่นอนป่วยอยู่ที่โรงพยาบาลรามาธิบดี ยังติดหูติดตาแม่อยู่จนกระทั่งทุกวันนี้มิได้เสื่อมคลายเลย ทุกๆ วันที่แม่ไปเยี่ยมเล็ก แม่จะต้องได้ยินจากปากนางพยาบาลที่เฝ้าเล็กอยู่บอกแม่ทุกวันว่า เล็กจะต้องถามถึงแม่ตั้งแต่เช้าตรู่ทีเดียว และแม่เองก็จิตใจจ่อถึงเล็กอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก ในขณะที่หมดเวลาเยี่ยมที่แม่จะต้องกลับบ้าน เล็กอยู่กับแม่เป็นระยะเวลาอันสั้นเหลือเกิน เมื่อขณะที่แม่อยู่คนเดียวหรือขณะที่อยู่พร้อมพี่พร้อมน้อง ยิ่งทำให้แม่ใจหายหนักลงไปอีก เพราะในภาพที่ปรากฏทุกครั้งลูกแม่จะต้องอยู่พร้อมหน้าทั้ง ๓ คน เมื่อมาขาดเล็กไปเสียคนหนึ่งจึงทำให้แม่เศร้าอย่างที่สุด ทั้งที่แม่เองก็พยามอย่างที่สุดที่จะตัดใจเสียว่า การเกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นของธรรมดา แต่ก็ยังไม่

สามารถที่จะทำได้ง่ายนัก ฉะนั้น ขอให้ดวงวิญญาณของลูกจงสถิตย์อยู่ ณ ดินแดนแห่งความสงบสุข และจงไปสู่สุขคติวิสัยในสัมปรายภพตลอดกาลนานเทอญ

แม่

แด่สุดที่รักผู้จากไป

เล็กที่รักยิ่ง

วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๕ เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ น. แอ๊ดได้รับโทรศัพท์จากเพื่อนเล็กว่า เล็กได้รับบาดเจ็บเนื่องจากหม้อแปลงไฟฟ้าระเบิดขณะปฏิบัติงาน แอ๊ดตกใจแทบจะหมดสติ ทำอะไรไม่ถูกสมองมึนงงไปหมด แอ๊ดและลูกรีบตามไปที่โรงพยาบาล แอ๊ดพยายามข่มใจคิดว่าเล็กคงไม่เป็นอะไรมาก พอไปถึงโรงพยาบาลก็ทราบจากนายแพทย์ว่าเล็กถูกไฟไหม้ 70% ของร่างกาย ซึ่งมากจนนายแพทย์ไม่ให้คำรับรองว่าเล็กจะปลอดภัย แต่ถึงอย่างไรแอ๊ดก็มั่นใจว่าเล็กจะต้องหายเพราะไม่มีลางสังหรณ์อันใดเลยว่าเล็กจะต้องจากแอ๊ดและลูกไป

ตลอดระยะเวลา ๑ เดือนเต็มในโรงพยาบาล แพทย์ไม่เคยรับปากว่าเล็กจะปลอดภัย ทำให้แอ๊ดเป็นห่วงกังวลอยู่ตลอดเวลา แอ๊ดไปเฝ้ารอดูอาการของเล็กทุกวันมิได้ขาด แอ๊ดอยากจะเข้าไปเฝ้าให้ใกล้ชิด แต่แพทย์คอยเตือนอยู่เสมอว่าถ้าจิตใจไม่เข้มแข็งพอก็ไม่ควรเข้าไป เพราะถ้าเข้าไปเห็นบาดแผลแอ๊ดคงอดไม่ได้ที่จะแสดงความอ่อนแอออกมาให้เล็กได้เห็นการ

กระทำเช่นนั้นก็เป็นการบั่นทอนกำลังใจของเล็กเอง อีกประการหนึ่งการเข้าไปในห้องโดยที่ร่างกายไม่สะอาดพอก็จะนำเชื้อโรคเข้าไปด้วยทำให้เล็กได้รับอันตรายยิ่งขึ้น แอ๊ดจึงได้แต่มองเล็กทางช่องกระจก และสวดมนต์ภาวนาขอให้เล็กปลอดภัย เพื่อที่จะได้อยู่เป็นที่พึ่งของแอ๊ดและลูกอีกต่อไป

ในที่สุดวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕ ก็เป็นวันที่แอ๊ดจะต้องจดจำไปชั่วชีวิตไม่มีวันลืมได้ วันนี้อาการของเล็กเพียบหนักที่สุด แพทย์บอกว่าต้องตัดขาทั้งสองข้างของเล็กเพราะแผลเน่าเป็นพิษ ถึงแม้เล็กจะกลายเป็นคนพิการแอ๊ดก็ยอมขอแต่เพียงให้เล็กมีลมหายใจอยู่แอ๊ดก็พอใจแล้ว หลังจากผ่าตัดขาไม่ถึงชั่วโมงเล็กก็จากแอ๊ดและลูกไป เราไม่เคยจากกันเลย แต่พอจากก็จากอย่างไม่มีวันจะได้พบกันอีก มันสุดแสนจะปวดร้าวทรมานใจมากที่สุด จนไม่อาจจะบรรยายออกมาให้หมดสิ้นได้ มันเป็นการสูญเสียครั้งใหญ่ที่สุดในชีวิตของแอ๊ด

การจากไปโดยไม่ถึงเวลาอันสมควร เป็นการสูญเสียที่แสนจะทรมานใจ เล็กยังแข็งแรง มีสุขภาพดีมิได้ป่วยไข้ไม่ควรด่วนจากแอ๊ดและลูกไปเลย จริงอยู่ความตายเป็นสิ่งสุดท้ายแห่งชีวิตทุกคน แต่สำหรับเล็กมันรวดเร็วเกินไป จนแอ๊ดอยากจะคิดว่าเป็นความฝัน แม้ว่าเล็กจะจากแอ๊ดและลูกไปแล้วก็ตามแอ๊ดไม่เคยที่จะลืมคุณความดีของเล็กที่มีต่อแอ๊ดและลูก เล็กรักลูก

มากไม่ว่าเล็กจะไปเที่ยวที่ไหนมักจะเอาลูกไปด้วยแทบทุกครั้ง ขาดเล็กไปก็ขาดร่มโพธิ์ร่มไทร ขาดกำลังสำคัญของครอบครัว ลูกขาดความอบอุ่น ลูกต้องมากำพร้าพ่อทั้งที่อายุยังน้อยเหลือเกิน ภาพเล็กที่เคยหยอกล้อกับลูกอย่างร่าเริง สนุกสนาน ต่อไปนี้ไม่มีอีกแล้ว บ้านเราเงียบเหงาเหลือเกินเมื่อขาดเล็ก ถึงเล็กจะจากแอ๊ดไปแล้วนานสักเท่าไรก็ตาม ความรัก ความอาลัยทั้งหลายมิเคยจางไปจากใจแอ๊ดเลย แอ๊ดคิดอยู่เสมอว่าเล็กยังอยู่กับแอ๊ดและลูกตลอดเวลา เวลาลูกเห็นแอ๊ดร้องไห้ลูกก็จะคอยเตือนแอ๊ดว่า แม่ขาไม่ต้องร้องไห้เดี๋ยวคุณพ่อจะเป็นห่วง คุณพ่อไปสวรรค์ไปเป็นเทวดาช่วยคุ้มครองเรา คำพูดอันไม่เดียงสาของลูกทำให้แอ๊ดสะเทือนใจมาก

จากคุณความดีของเล็กที่ได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ จนสุดสิ้นกำลังความสามารถ จนนาทีสุดท้ายก่อนที่จะไปโรงพยาบาล ทำให้แอ๊ดและลูกได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารแห่งประเทศไทยมากมายเกินคาดคิด แอ๊ดจะพยายามใช้เงินทุกบาททุกสตางค์ส่งเสียลูกให้ได้เล่าเรียนจนสำเร็จ ย่อมเป็นที่แน่นอนว่าแอ๊ดจะทำหน้าที่ไม่ได้ดีเท่าที่เล็กยังมีชีวิตอยู่ แต่แอ๊ดก็จะพยายามทำให้ได้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ ขอให้วิญญาณของเล็กจงไปสู่สุคติเถิดอย่าได้ห่วงกังวลอันใดเลย

สุดท้ายนี้ แอ๊ดขอตั้งสัตย์อธิษฐาน ขอให้วิญญาณของเล็กจงรับรู้ด้วยว่า ด้วยอำนาจกุศลผลบุญที่เล็กเคยทำมา ที่เราทั้งสองเคยร่วมทำกัน และที่แอ๊ดและลูกจะกระทำต่อไป จงได้ดลบันดาลให้วิญญาณของเล็ก ได้ประสบสุขในสัมปรายภพด้วยทุกประการ และถ้าหากชาติหน้ามีจริงขอให้เราได้ไปเกิดเป็นสามี ภรรยา ได้อยู่ร่วมทุกข์ ร่วมสุขพร้อมทั้งลูกแก้ว ด้วยอายุอันยืนยาวกว่าชาตินี้เถิด

จนกว่าเราจะพบกันอีก

แอ๊ด

คุณพ่อขา

แก้วคิดถึงคุณพ่อจังเลย คุณแม่บอกว่า
คุณพ่อไม่กลับมาหาแก้วอีกแล้ว ต่อไปนี้แก้วก็
จะไม่มีคุณพ่อ แก้วมีแต่คุณแม่คนเดียวเท่า
นั้น แก้วส่งสารคุณแม่ แก้วจะไม่ดื้อไม่ซนจะ
ตั้งใจเรียนหนังสือให้เก่งๆ ขอให้คุณพ่อ
ไปเป็นเทวดาช่วยคุ้มครองแก้วกับคุณแม่
ด้วยค่ะ

จากลูกของคุณพ่อ

น้องแก้ว

บิดา-มารดา ญาติ และครอบครัว
คุณพุรงค์ นกแก้ว

บิดา : ร.ต.อ. ประพิมพ์ นกแก้ว

มารดา : นางทัตตา นกแก้ว

พี่สาว : นางสุภาณี อัศวอารีย์

ผู้ตาย : นายพุรงค์ นกแก้ว

น้องสาว : นางสุภีร์ วัจนะพุกกะ

ภรรยา : นางสุพิน นกแก้ว (รัตนเศรณี)

บุตรี : ด.ญ. มณฑกานต์ นกแก้ว

ชีวิตและงานของ คุณพุรงค์ นกแก้ว

ด้วยความเอื้อเฟื้อจาก ธปท. ปริทรรศน์

คุณพุรงค์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๔๘๔ ณอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นบุตรชายคนเดียวในจำนวนพี่น้อง ๓ คน ของ ร.ต.อ. ประพิมพ์ และ นางทัศตา นกแก้ว เข้ารับการศึกษาขั้นต้นที่โรงเรียนไตรรัตน์ศึกษา และเข้าศึกษาชั้นมัธยม ณ โรงเรียนวัดสุทธิวราราม หลังจากนั้นจึงได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนช่างกลปทุมวัน จนได้รับประกาศนียบัตรอาชีวะศึกษาชั้นสูง ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ และในปีเดียวกันนี้ คุณพุรงค์ก็ได้เริ่มเข้าทำงานในการไฟฟ้านครหลวง ระหว่างที่คุณพุรงค์ทำงานที่การไฟฟ้านครหลวงนั้น คุณพุรงค์ก็ได้เข้าศึกษาต่ออีกในวิทยาลัยเทคนิคกรุงเทพ ฯ ทุ่งมหาเมฆ แผนกช่างกลโลหะ (ภาคบ่าย) จนสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ นับได้ว่าคุณพุรงค์เป็นผู้ที่รักความก้าวหน้าและมีความมานะในการศึกษาเป็นอย่างดี ในปีรุ่งขึ้นคือปี พ.ศ. ๒๕๐๙ คุณพุรงค์ก็ได้สมรส

กับ น.ส. สุพิน รัตนเศรณี มีบุตรด้วยกัน ๑ คน ชื่อ ด.ญ. มณฑกานต์ นกแก้ว คุณพุรงค์เป็นคนรักลูกรักภรรยาและตามใจเพื่อนอย่างชนิดหาคนเปรียบได้ยากหรือจะพูดง่าย ๆ ว่า "ถึงไหน ถึงกัน" ในด้านชีวิตการสมรสของคุณพุรงค์นับว่าราบรื่นและมีความสุขมาก ทั้งคุณสุพินเองก็มีความภูมิใจในตัวของคุณพุรงค์เป็นอันมาก เพราะนิสัยใจคอของคุณพุรงค์เป็นคนมีอารมณ์เย็นและมีเหตุผลในการกระทำต่าง ๆ ที่ตนได้กระทำลงไป

คุณพุรงค์เริ่มเข้าปฏิบัติงานในโรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในตำแหน่งช่างเวร แผนกการกำลัง กองช่าง การปฏิบัติงานของคุณพุรงค์ในโรงพิมพ์ธนบัตร ธนาคารแห่งประเทศไทยนี้ คุณพุรงค์ปฏิบัติงานด้วยความขยัน เอาใจใส่ และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี จนเป็นที่รักใคร่ของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนพนักงานทุกคน และแล้วในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๕ เหตุที่เราไม่เคยคิดว่าจะบังเกิดขึ้นก็อุบัติขึ้น วันนั้น คุณพุรงค์เริ่มเข้าเวรตั้งแต่ ๑๕.๐๐ น. ถึง ๒๑.๐๐ น. เมื่อเวลา ๑๗.๓๕ น. ในวันเดียวกันนี้ก็ได้เกิดอุบัติเหตุไฟลุกไหม้ Oil Switch ของสะพานไฟฟ้าแรงสูงซึ่งติดตั้งอยู่ภายในอาคารศูนย์การกำลัง คุณ

พุรงค์ซึ่งปฏิบัติงานในบริเวณนั้นได้ถูกน้ำมันปะทะเข้ากับตัวเกิดลุกไหม้บริเวณใบหน้า ลำตัวและแขนทั้งสองข้าง (ภายหลังที่แพทย์ได้รับการรักษาบอกว่าไหม้ถึง 70 % ของร่างกาย) หลังจากอุบัติเหตุได้เกิดขึ้นและคุณพุรงค์ได้ถูกน้ำมันนั้น ยามที่รักษาการณ์ในบริเวณโรงพิมพ์ธนบัตรได้ช่วยกันดับไฟที่ลุกเกือบท่วมตัวของคุณพุรงค์จนหมด ด้วยความสำนึกในหน้าที่ของตัวเองอย่างเต็มเปี่ยมประกอบด้วยการเกรงว่าจะเกิดระเบิดขึ้นอีก อันจะนำความเสียหายมาสู่สถาบันอันเป็นที่รักของตน คุณพุรงค์จึงได้รวบรวมสติเดินไปตัดสวิทช์ไฟ เพื่อดับเครื่องทำน้ำเย็นสูบน้ำเย็น ๒ เครื่อง พัดลมของ Cooling Tower ตลอดจนเครื่องเปลี่ยนสภาพอากาศ (Climate Changer) วงจรไฟฟ้าแสงสว่าง รวมสวิทช์ทั้งหมดที่คุณพุรงค์ตัดออกเพื่อป้องกันการระเบิดที่จะระเบิดต่อไปนั้นประมาณถึง 15–16 จุด หลังจากนั้นจึงยอมให้นำตัวเองซึ่งถูกไหม้นั้นไปโรงพยาบาล เพื่อรับการรักษาพยาบาลต่อไป

ระหว่างที่คุณพุรงค์กำลังรับการรักษาพยาบาล ณ โรงพยาบาลนั้น เราทุกคนตระหนักเป็นอย่างดีถึงความทุกข์ทรมานอย่างแสนสาหัสที่คุณพุรงค์ได้รับ แพทย์ทางโรงพยาบาลได้ใช้ความพยายามอย่างสุดความสามารถ เพื่อช่วยชีวิตคุณพุรงค์

พวกเราหลายคนได้เสียสละผิวหนังและโลหิตช่วยในการรักษาด้วย โดยหวังว่าจะสามารถช่วยหน่วงเหนี่ยวชีวิตคุณพุรงค์ไว้ แม้ธนาคารพร้อมที่จะเผชิญกับค่าใช้จ่ายทั้งมวล เพื่อการรักษาพยาบาลคุณพุรงค์อย่างไม่มีขอบเขต แต่พลังใจและพลังทรัพย์ก็ไม่สามารถจะต้านพลังฉุดกระชากแห่งมัจจุราช วันที่ ๑๓ กันยายน อันเป็นวันครบ ๑ เดือนเต็ม นับจากวันที่คุณพุรงค์ได้รับอุบัติเหตุ คุณพุรงค์ก็จากเราไป โดยทิ้งความโศกเศร้าและความอาลัยอย่างสุดซึ้งให้กับเราทุกคน รวมระยะเวลาที่คุณพุรงค์ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับเรามาทั้งสิ้นเป็นระยะเวลา ๓ ปี ๓ เดือน ๑๐ วัน

จากพฤติกรรมของคุณพุรงค์ ซึ่งแสดงออกถึงเจตนาอันดียิ่งต่อทางธนาคารนั้น และเพื่อเป็นแบบอย่างสำหรับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในด้านนี้ คณะกรรมการธนาคารจึงได้อนุมัติเลื่อนขั้นเงินเดือนของคุณพุรงค์เป็นกรณีพิเศษ 5 ขั้น คือจากเดือนละ ๒,๔๘๐ บาท เป็น ๓,๒๕๐ บาท ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๑๕ อันเป็นเดือนที่คุณพุรงค์ถึงแก่กรรม นอกจากนั้น ธนาคารยังรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่ายในการศพของคุณพุรงค์ ซึ่งเริ่มตั้งแต่การบำเพ็ญกุศลตลอด ๗ วัน และการฌาปนกิจศพ ซึ่งประมาณไม่ต่ำกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท อีกด้วย

คุณพุรงค์จากเราไปแล้ว จากไปโดยที่เราไม่ประสงค์จะให้เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้น แม้ว่าร่างกายของคุณพุรงค์ได้จากเราไปแล้ว แต่คุณงามความดีซึ่งได้สร้างไว้จะยังคงอยู่ในความทรงจำและประทับใจเราทุกคนตลอดไป เราทุกคนจะจำวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๕ นี้ตลอดไป เราขอให้ดวงวิญญาณของคุณพุรงค์ซึ่งประกอบกรรมดีมาตลอด จงไปสู่วิถีทางที่สุคติในสัมปรายภพ สมดังเจตนารมณ์ของเราทุกคน

พฤษภกาสร อีกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติที่วางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตย์ทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

(จากกฤษณาสอนน้อง)

กลอนสดุดี คุณพุรงค์ นกแก้ว

ที่สิบสาม	กันยา	พาหม่นหมอง
คนดีต้อง	สูญไป	น่าใจหาย
คุณพุรงค์	ชีพดับ	ไม่กลับกลาย
แสนเสียดาย	ยิ่งล้ำ	เผ้ารำพึง
คุณความดี	เขาสร้าง	ไม่จางจาก
ยังคงฝาก	ไว้ให้	ใครคิดถึง
เป็นตัวอย่าง	คนรุ่นหลัง	ฝั่งใจตรึง
สุดซาบซึ้ง	ผลงาน	ทุกด้านดี
ขอวิญญาณ	ท่านลอยลิบ	ทิพย์สวรรค์
เสพย์สุขสันต์	ทุกยาม	งามสดศรี
ขอจารึก	นามท่าน	ในฤดี
ร้อยกลอนนี้	ต่างธูป, เทียน	เวียนสักการ์

ธนาคารแห่งประเทศไทย
วังบางขุนพรหม

เรียน คุณสุพิน นกแก้ว

เราทราบว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยจะได้เป็นเจ้าภาพจัดงานฌาปนกิจศพของพุรงค์ นกแก้ว สามีของคุณ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มกราคม นี้ และทราบด้วยว่าคุณจะได้จัดพิมพ์หนังสือเพื่อเป็นอภินันทนาการแก่ผู้ไปร่วมในงานด้วย

การที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับเป็นเจ้าภาพครั้งนี้นับได้ว่าเป็นเกียรแก่ผู้วายชนม์เป็นอย่างยิ่ง เพราะโอกาสที่ธนาคารจะรับภาระเช่นนี้ไม่บ่อยครั้งนัก ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่อันยังประโยชน์ยิ่งแก่งานของธนาคารจนสูญเสียชีวิตเพราะการนั้นจึงจะมีสิทธิได้รับเกียรติดังกล่าว

และความดำริของคุณที่จะจัดพิมพ์หนังสือก็เช่นกัน เป็นความดำริที่ชอบที่ควร เพราะเกียรติคุณของพุรงค์ ย่อมควรแก่การรู้เห็นและควรแก่การ สดุดีของบุคคลอื่น ซึ่งไม่มีโอกาสทราบข้อเท็จจริงโดยละเอียดและโดยถูกต้องแต่แรกเริ่ม เพื่อความเป็นธรรมแก่พุรงค์ในเกียรติที่เขาได้รับ และเพื่อเป็นการส่งเสริม

ให้สกุล "นกแก้ว" ของเขาขจรขจายออกไปโดยกว้างขวางในหมู่มนุษย์ที่ให้ความยกย่องแก่ผู้บำเพ็ญความดีงาม

เรายึดมั่นในหลักแห่งโลกธรรมที่ว่า กรรมดีหรือกรรมชั่วที่ผู้นั้นก่อขึ้น ย่อมตกค้างอยู่ในโลกไม่สูญสิ้นไปพร้อมกับการจากไปของผู้ก่อ ดังส่วนหนึ่งของพระราชนิพนธ์ของล้นเกล้าล้นกระหม่อมรัชกาลที่ 6 ที่ว่า

"นรชาติที่วางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตย์ทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา"

แม้มนุษย์ที่บำเพ็ญความดี บังเกิดคุณประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม จะมีอยู่ไม่มากนัก แต่ประวัติศาสตร์ของโลกก็ได้จารึกชื่อของคนเหล่านั้นไว้เป็นอนุสรณ์เสมอมา

การบำเพ็ญตนของพุรงค์ นกแก้ว จึงย่อมเพิ่มประวัติศาสตร์แห่งความดีงามนี้เข้าไปด้วยอีกกรณีหนึ่ง

แม้เราจะเสียใจที่คุณและครอบครัว ต้องสูญเสียเขาไปอย่างยากที่จะหาสิ่งใดมาทดแทนได้

แต่เราก็ชื่นชมไปกับคุณด้วย ที่เลือกบุคคลที่หาได้ยากเช่นนี้มาเป็นคู่ชีวิตแม้จะเพียงชั่วเวลาอันไม่นานนัก

คำอธิษฐานใด ๆ เพื่อให้ดวงวิญญาณของพุรงค์ นก-แก้ว เดินทางไปสู่สุคติภพ จึงไม่จำเป็น เพราะดวงวิญญาณเช่นนี้ ไม่เคยสิงห์สถิตย์อยู่ ณ แห่งหนใด นอกจากภพอันเหมาะและควรแก่ผู้บำเพ็ญความดีเท่านั้น

ด้วยความเคารพ

จากเพื่อนของ พุรงค์ นกแก้ว ที่สำนักงานใหญ่

อัคคีภัย

อัคคีภัย

เรียบเรียงโดย

พ.ต.อ. (พิเศษ) ตระหนัก เทพวัลย์

ด้วยความเอื้อเฟื้อจากวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

เรื่องย่อ

อัคคีภัยได้ทำลายทรัพย์สินชีวิตมนุษย์ไปปีละมากๆ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากความประมาทเลินเล่อ อุบัติเหตุ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือจงใจก็ตาม ความปลอดภัยในบ้านอาจจะบรรลุได้ทางหนึ่งด้วยการศึกษาถึงสาเหตุและวิธีการป้องกันอัคคีภัย ซึ่งกองตำรวจดับเพลิงและกองพิสูจน์หลักฐานกรมตำรวจ ได้ประมวลขึ้นจากประสพการณ์ที่ผ่านไปแล้ว วิศวกรควรใช้ข้อมูลต่างๆ จากเรื่องนี้ สำหรับประกอบการพิจารณาออกแบบ

ผู้เขียน

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองหัวหน้ากองตำรวจดับเพลิง กรมตำรวจ ผ่านการศึกษาได้รับอนุปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๗ เคยเดินทางไปศึกษาดูงานการดับเพลิง การบรรเทาสาธารณภัย การสื่อสารในหลายประเทศในยุโรป

อาคาร เครื่องมือเครื่องใช้ภายในบ้าน การเดินสายไฟฟ้า การระบายอากาศ ตลอดจนการตบแต่งบริเวณบ้านโดยทั่วไป

คำนำ

ประมาทเลินเล่อก็ดี อุบัติเหตุก็ดี รู้เท่าไม่ถึงการณ์ก็ดี จงใจเจตนาก็ดี ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอัคคีภัยแล้ว ล้วนแต่เป็นสิ่งไม่ดีทั้งสิ้น ไฟจะเกิดขึ้นได้ด้วยส่วนประกอบ ๓ สิ่ง ซึ่งผสมกันได้ส่วนพอดี คือ อากาศ ความร้อน และเชื้อเพลิง ท่านจุดเชื้อเพลิงในที่อับจะติดยาก หรือไม่ติดเลย ถ้าเป็นในที่มีอากาศถ่ายเทจะติดไฟได้ง่าย ดังนั้นขณะที่ไฟไหม้ จึงมีข้อแนะนำจากกองตำรวจดับเพลิงว่า บ้านข้างเคียงต้องปิดประตูหน้าต่างให้หมด เพื่อป้องกันการลุกลามหรือให้ลุกลามได้ช้า ประชาชนยังเข้าใจผิดกันอยู่มากเกี่ยวกับการปิดหรือเปิดหน้าต่าง จึงขอเสนอแนะไว้ ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง

ชีวิตประจำวันของทุกท่านตลอด ๒๔ ชั่วโมง ตั้งแต่เกิดจนตายจะต้องเกี่ยวข้องกับไฟ แม้กระทั่งสิ้นลมไปแล้วก็ยังต้องใช้ไฟเผาร่างจนมอดไหม้ ดังนั้น จึงเข้าหลักธรรมดาว่าเมื่อให้ประโยชน์ก็ต้องมีโทษบ้าง ไฟจึงเผาผลาญบ้านเรือนทรัพย์สินของประชาชนสูญเสียปีละมาก ๆ บางครั้งถึงกับเอาชีวิตกันก็มี จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นจะต้องทราบถึงสาเหตุต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดอัคคีภัย

สาเหตุของอัคคีภัย

ตามประสบการณ์ตั้งแต่กิจการดับเพลิงเข้ามาอยู่ในรับผิดชอบของกรมตำรวจ สาเหตุที่ทำให้เกิดอัคคีภัยเท่าที่สอบสวนได้หลักฐานและผลการพิสูจน์ของกองพิสูจน์หลักฐานที่ประมวลได้ พร้อมทั้งข้อแนะนำดังต่อไปนี้

๑. การใช้ตะเกียง เทียนไขให้แสงสว่าง มีอุบัติเหตุบ่อยๆ เช่น เด็ก แมว สุนัข ทำตะเกียงล้มไฟลุกไหม้ จุดเทียนส่องหายุง ไฟไหม้มุ้ง หนีไม่ทันไฟคลอกตาย การตั้งตะเกียงเทียนไขไว้ใกล้มุ้ง ก็อาจเกิดอุบัติเหตุได้

๒. การแขวนหลอดไฟชิดกับมุ้ง หรือใช้กระดาษหุ้มหลอดไฟ เมื่อเปิดไฟทิ้งไว้นาน หลอดจะร้อนขึ้นๆ โดยมีผ้ามุ้งหรือกระดาษรับถ่ายความร้อนไว้จนถึงจุดลุกไหม้ในที่สุด

๓. สูบบุหรี่ในที่นอน เมื่อง่วงจัดหลับไป ก้นบุหรี่ย่อมลุกลามที่นอนหรือผ้าห่ม เผาตัวเองมามากราย บางรายเสพสุราเมาขาดสติ ทิ้งก้นบุหรี่บนที่นอนเผาบ้านตัวเองก็มี

๔. จุดยากันยุงทิ้งไว้แล้วนอนหลับไป เผาบ้านตัวเองหลายรายแล้ว

๕. จุดไม้ขีดไฟ ไม่ดับก่อนทิ้ง การทิ้งก้านไม้ขีดไฟที่ยังไม่ดับลงบนวัตถุที่ติดไฟง่าย เช่น ผ้าย สำลี ป่าน ปอ ฯลฯ

หรือบริเวณที่มีไอระเหยของน้ำมันไวไฟ ย่อมทำให้เกิดเพลิงไหม้ได้

๖. การจุดธูปเทียนบูชาพระหรือไหว้เจ้า ลูกไฟจากธูปทำให้เกิดอัคคีภัยได้ การเผากระดาษเงิน กระดาษทอง ต้องทำให้มิดชิด

๗. อัคคีภัยที่เกิดจากการใช้ไฟฟ้า มีสาเหตุหลายประการดังนี้.–

๗.๑ ใช้ฟิวส์ไม่ถูกขนาด หรือใช้วัตถุอื่นแทนฟิวส์

๗.๒ สายไฟฟ้ามีอายุการใช้มากจนยางฉนวนหุ้มสายผุกร่อน

๗.๓ ต่อสายไม่ถูกวิธี ทำให้เกิดไฟอ๊ารคขึ้น

๗.๔ ใช้ปลั๊กเสียบพ่วงหลายทาง ทำให้ขั้วร้อนจัด

๗.๕ ใช้กระแสไฟเกินกำลังของขนาดสาย ทำให้ร้อนจัด เกิดลุกไหม้ขึ้น

๗.๖ สวิท–เต้าเสียบหลวม ทำให้ร้อนจัดเกิดลุกไหม้

๗.๗ สายไฟฟ้าขึงไม่ตึง เมื่อลมพัดอาจแกว่งกระทบกันไฟลัดวงจรเกิดลุกไหม้ขึ้น

๗.๘ สายไฟฟ้าที่เดินบนเพดาน หมั่นตรวจดูสภาพของสายอยู่เสมอ เคยมีตัวอย่างสายไฟฟ้าเก่า มีนกกระจอกมาทำรังอยู่ใกล้ เมื่อเกิดลัดวงจรขึ้นด้วยเหตุใดก็ตามมักจะลุกไหม้รังนกก่อน และลุกลามไปทั้งหลัง

๗.๙ การเดินสายไฟฟ้าใต้เสื่อ หรือพรมปูพื้นไม่เป็นการปลอดภัย

๗.๑๐ การใช้แคลมพ์ตอกยึดสายไฟฟ้า อาจทำให้ไฟฟ้าลัดวงจรและลุกไหม้ขึ้นได้

๗.๑๑ บาลาสสำหรับไฟฟลูเรสเซ้นท์ ควรเลือกที่มีคุณภาพดี ปรากฏว่าเกิดไหม้บ่อย ๆ

๗.๑๒ ควรปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการใช้กระแสไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวงโดยเคร่งครัด

๘. อัคคีภัยอันเกิดจากการใช้อุปกรณ์ไฟฟ้า

๘.๑ เตารีด เสียบปลั๊กทิ้งไว้ วางเตาบนผ้ารองรีด

๘.๒ เตาไฟฟ้า เสียบปลั๊กทิ้งไว้จนร้อนจัดเกิดลุกไหม้

๘.๓ พัดลม เปิดทิ้งไว้นานร้อนจัดก็ลุกไหม้ได้

๘.๔ วิทยุ โทรทัศน์ เปิดทิ้งไว้แล้วหลับไปตื่นขึ้นมาอีกครั้งปรากฏว่า ควันเต็มห้องเสียแล้ว

๘.๕ มอเตอร์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ภายในห้อง เช่น มอเตอร์ของตู้เย็น เครื่องสูบน้ำ ต้องหมั่นตรวจตราอยู่เสมอ เคยมีสาเหตุจากการลุกไหม้ของมอเตอร์ไฟฟ้าเสมอ

๙. อัคคีภัยเกิดจากการหุงหาอาหาร

๙.๑ การใช้เตาถ่าน เตาพื้นสำหรับหุงต้ม ต้องดับถ่านให้สิ้นซาก เมื่อหมดธุระกิจในครัว อย่าให้ถ่านตกเรี่ยราด อย่าเคี่ยวอาหารคาเตาแล้วทิ้งไป

๙.๒ การใช้เตาแก๊สหุงต้ม ต้องระวังการรั่วไหลของแก๊ส หมั่นตรวจท่อ อย่าเปิดแก๊สทิ้งไว้ให้จุดไม้ขีดก่อนเปิดแก๊ส ถังแก๊ส อย่าวางใกล้ความร้อน อย่าตากแดด อย่าวางใกล้เตาไฟ ควรอยู่นอกอาคาร

๑๐. การเคี่ยวไขมัน ใช้ความร้อนสูงเกินไป แม่บ้านมักชอบเคี่ยวน้ำมันก๊าซกับเทียนไข ทาพื้นบ้าน จุดวาบไฟต่ำมาก เผลอนิดเดียวก็ติดไฟ เผาบ้านมามากราย

การเคี่ยวน้ำมันหมู และไขสัตว์ต่าง ๆ ปล่อยให้ร้อนจัด หรือล้นกะทะก็เกิดลุกไหม้ได้ เคยเผาตลาดบางลำภูมาแล้ว

๑๑. ใช้เชื้อเพลิงไวไฟในทางที่ผิด

๑๑.๑ อย่าใช้น้ำมันเบนซินซักแห้ง

๑๑.๒ อย่าวางเชื้อเพลิงไวไฟ ใกล้สิ่งที่มีประกายหรือเปลว

๑๑.๓ อย่าใช้น้ำมันเบนซินล้างเครื่องยนต์

๑๑.๔ อย่าฉีดพ่นยาฆ่าแมลงบางชนิดใกล้กับสิ่งที่มีเปลวไฟ

๑๑.๕ อย่าใช้น้ำมันเชื้อเพลิงไวไฟ เป็นเชื้อเพลิงจุดตะเกียงหรือเป็นเชื้อเพลิงในการติดเตาไฟหุงข้าว

๑๑.๖ อย่าใช้ถุงพลาสติคใส่น้ำมันไวไฟ ถ้าจำเป็นให้หลีกเลี่ยงการนำเก็บไว้ในบ้านเป็นอันขาด มีตัวอย่างเผาบริษัทบางกอกแฮมไปแล้ว

๑๒. การรักษาความสะอาดบริเวณบ้าน อย่ามองข้ามหญ้าคา กองขยะรอบ ๆ บ้านเป็นอันขาด หญ้าคานั้นพอฤดูแล้งเป็นเชื้อเพลิงอย่างดี เพียงไม้ขีดก้านเดียวจะลุกลามถึงตัวบ้านอย่างรวดเร็ว ดับกันไม่ทัน

ในต่างประเทศอัคคีภัยจากไฟป่าร้ายแรงมาก ฉะนั้น การทำความสะอาดพื้นรอบ ๆ บริเวณบ้านเป็นสิ่งจำเป็น

๑๓. อัคคีภัยจากรถยนต์

๑๓.๑ ไม่ควรจอดรถยนต์ไว้ใต้ถุนบ้าน

๑๓.๒ ควรตรวจสอบสายไฟฟ้าในรถยนต์เสมอ

๑๓.๓ หม้อแบตเตอรี่ ใต้เบาะนั่งต้องระวังให้มาก เผารถยนต์มาหลายราย

๑๓.๔ ไม่ควรใช้ไม้ขีด หรือสิ่งที่มีเปลวไฟใกล้เครื่องยนต์ เพราะมีไอระเหยไวไฟกระจายอยู่ทั่วไป

๑๓.๕ อย่าเผลอจุดไม้ขีดส่องดูน้ำมันในถังรถยนต์

๑๓.๖ ควรหมั่นตรวจตราถังน้ำมันในถังรถยนต์

๑๓.๗ การเดินทางด้วยรถยนต์ อย่านำถังอะไหล่ติดไป โดย ไม่จำเป็นเพราะน้ำมันนั้น อาจเผาตนเองเมื่อเกิดอุบัติ-เหตุรถชนกัน

๑๓.๘ ควรลงทุนซื้อเครื่องดับเพลิงเคมี ติดประจำรถไว้ช่วยตัวเองและผู้อื่น

๑๔. อัคคีภัยจากโรงงานอุตสาหกรรม บ้านที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม ที่มีปล่องไฟ ต้องระวังลูกไฟจากปล่องไฟอาจปลิวเข้าบ้านเกิดลุกไหม้ขึ้นได้

๑๕. อัคคีภัยจากรถจักร์ บ้านที่อยู่ใกล้ทางรถไฟ มักมีลูกไฟจากหัวรถจักร์ปลิวติดที่นอน หมอน มุ้ง อาจเผาบ้านได้เหมือนกัน

๑๖. บ้านที่ปลูกสร้างในที่แออัด ต้องระวังลูกไฟจากเตาไฟของบ้านข้างเคียง ถ้าไม่อยู่บ้านควรปิดหน้าต่างและช่องลมทางด้านที่ลมเข้าให้หมด

๑๗. การตัดเชื่อมโลหะ ลูกไฟที่กระเด็นนั้นอาจไกลถึง ๓๐ ฟุต ควรมีฉากโลหะกั้นและควรกระทำในสถานที่ห่างจากเชื้อเพลิงหรือของเหลวไวไฟ

๑๘. อัคคีภัยที่เกิดจากโรงงานบางประเภท เช่น โรงงานปั่นนุ่น ปั่นฝ้าย เป็นเชื้อเพลิงที่ไวไฟ เช่น ปุยนุ่น ปุยฝ้าย เมื่อเครื่องจักร์เกิดการขัดสีมีประกายไฟขึ้น ไม่ว่ากรณีใด มักจะลุกลามปุยนุ่นอย่างรวดเร็วมาก โรงงานประเภทนี้ได้แนะนำให้ติดสปริงเกอร์ทุกแห่ง แต่ไม่มีกฎหมายบังคับ ใครจะทำก็ได้ไม่ทำก็ได้ จึงเกิดไฟไหม้กันบ่อย ๆ

๑๙ อัคคีภัยเกิดจากฟ้าผ่า สาเหตุจากฟ้าผ่าเคยเกิดขึ้นบางครั้ง บริเวณที่ฟ้าผ่าบ่อยครั้ง ควรติดสายล่อฟ้าให้ถูกต้องตามหลักวิชา

๒๐. อัคคีภัยจากการรู้เท่าไม่ถึงการณ์

๒๐.๑ การใช้บุหรี่จี้ลูกโป่งอัดแกส ในเวทีลีลาศ งานรื่นเริงต่างๆ อาจเกิดไฟลุกไหม้ได้ เคยเผาเส้นผม คิ้ว ของสุภาพสตรีมามากราย

๒๐.๒ นำลูกโป่งอัดแกสบรรทุกในรถเก๋งปิดกระจกทุกบาน อันตรายมากถ้าเกิดระเบิดขึ้น ๑ ลูก จะระเบิดรถทั้งคันเพราะรถกำลังอยู่ที่อับ ทำให้แรงระเบิดสูง

๒๐.๓ ปล่อยให้เด็กเล่นไม้ขีดไฟ – ไฟแช็ค เล่นขายของมีการหุงข้าวต้มแกง

๒๑. วัตถุที่อาจลุกไหม้ขึ้นเอง ได้แก่สารเคมีบางอย่างหรือวัตถุบางชนิด

๒๑.๑ สารเคมีที่เป็นกาซ และของเหลวประเภทกาซ ซึ่งมักจะเก็บในถังหรือท่อเหล็กภายใต้ความดันสูง ควรเก็บแยกจากที่อาศัยและรักษาอุณหภูมิให้ต่ำไว้

๒๑.๒ สารเคมีที่เป็นพวกให้อ๊อกซิเจน เช่น คลอเรต ไนเตรต ฯลฯ ลำพังตัวเองไม่ติดไฟ แต่เป็นสารช่วยให้เชื้อเพลิงอื่นติดไฟ จึงไม่ควรเก็บรวมกับเชื้อเพลิงอื่น เช่น กำมะถัน ถ่านต่างๆ

๒๑.๓ สารเคมีที่เป็นของแข็งติดไฟได้ เช่น แอมโมเนียไบโครเมต คัลเซียมเรซิเนต คัลเซียมซัลไฟด์ กำมะถัน ฯลฯ ต้องไม่เก็บรวมหรือใกล้กับสารประเภทให้ออกซิเยน

๒๑.๔ สารเคมีที่มีปฏิกริยากับน้ำและอากาศ เป็นประเภทที่ว่องไวมาก เช่น โซเดียม โปตัสเซียม ถ้าถูกน้ำหรือฟอสฟอรัสในอากาศ ดังนั้น จึงต้องเก็บในน้ำมันและน้ำตามลำดับ และต้องอยู่ห่างสารเคมีประเภทให้ออกซิเจนและเชื้อเพลิงอื่น ๆ

๒๑.๕ สารเคมีที่เป็นกรดอนินทรีย์ ได้แก่กรดซัลฟุริก กรดดินประสิว กรดเกลือ กรดเปอร์คลอริก ควรเก็บในที่เย็นห่างไกลกับสารเคมีอื่น ๆ โดยเฉพาะประเภทให้ออกซิเจน วัตถุที่ติดไฟได้ เมื่อถูกกรดพวกนี้ให้ล้างน้ำ อย่าทิ้งไว้

๒๑.๖ น้ำมันบางชนิด มีคุณสมบัติในการทำปฏิกริยากับออกซิเจนในอากาศ เป็นต้นเหตุที่ทำให้เกิดการสะสมความร้อนขึ้น และเมื่อ

สูงที่จุดวาบไฟ ก็จะลุกขึ้นเอง เช่น น้ำมันลินซีด น้ำมันซักแห้งอื่น ๆ

๒๑.๗ วัตถุบางชนิด เช่น ถ่านหิน ถ่านไม้ ปอ รำข้าว กระดาษดินปืน เมื่อทิ้งทับถมกันมาก ๆ จะเกิดความร้อนสูงภายในกองวัตถุนั้น ถ้ามีความร้อนภายนอกช่วยเติมเล็กน้อยก็จะลุกไหม้ขึ้น หรืออาจลุกไหม้ขึ้นเอง

๒๑.๘ การหมักหมมของวัตถุบางชนิด ทำให้เกิดบัคเตรีชนิดที่ทำให้เกิดความร้อน ลุกไหม้ขึ้นเอง เช่น การลุกไหม้ของกองขยะ

๒๒. การเจตนาให้เกิดเพลิงไหม้ ที่เรียกง่าย ๆ ว่าวางเพลิง การวางเพลิงเป็นเหตุที่ทำให้เกิดอัคคีภัยได้ง่ายกว่าสาเหตุอื่น เพราะผู้กระทำได้ใช้เครื่องมือ เชื้อเพลิงที่ช่วยให้เกิดการลุกไหม้อย่างรวดเร็ว

วิธีการกระทำมีสองวิธี

๑. จุดให้ลุกไหม้ทันที (อย่างนี้จับกุมได้ง่าย)
๒. ตั้งเวลาให้ลุกไหม้ หลังกระทำการวางเพลิง (อย่างนี้จับกุมได้ยาก)

มูลเหตุจูงใจให้วางเพลิง

๑. หวังเอาเงินค่าประกัน
๒. เมาสุรา สามีภริยาวิวาทกันชอบทำลายสิ่งของ
๓. ความอิจฉาริษยา ทำลายคู่แข่งขัน
๔. ทำลายหลักฐานคดีต่าง ๆ
๕. ความเคียดแค้นชิงชัง กระทำให้หายแค้น
๖. พวกเป็นโรคจิตชนิดหนึ่ง มีนิสัยชอบวางเพลิง เรียกว่า Pyromania
๗. เหตุผลทางการเมือง เช่น คอมมิวนิสต์ต้องการให้มีคนจนมาก ๆ จึงเผาเมืองเสีย เพื่อประโยชน์ในการแทรกซึม บ่อนทำลาย ฯลฯ

ที่ได้นำมากล่าวข้างต้นนี้ เป็นเพียงสาเหตุที่เคยประสบการณ์พร้อมกับข้อแนะนำพอสังเขป สาเหตุอื่น ๆ อาจมี ยังพิสูจน์ไม่ได้ เพราะเกิดเพลิงไหม้แต่ละครั้ง หลักฐานต่าง ๆ มักจะสูญหายไปในกองเพลิง ยากจะพิสูจน์ ลำพังสาเหตุข้างต้นนี้ ขอให้พ่อบ้าน แม่บ้านทั้งหลายช่วยกันระมัดระวังโดยไม่ละเลยจะลดสถิติเพลิงไหม้ลงได้มาก